

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3058/2018. (II. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 1.Pkf.21.890/2016/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó egy korlátolt felelősségű társaság (a továbbiakban: Kft.) ügyvezetőjeként, annak nevében szállítási szerződést kötött egy zártkörű részvénytársasággal (a továbbiakban: Zrt.). A szerződés alapján az indítványozó gondoskodott a Zrt. Z.-ben található, szezonálisan üzemelő üzlete egyes ügyeinek viteléről. Az indítványozóval szemben 644 309 Ft és járulékai iránt fizetési meghagyást bocsátottak ki, mely 2012. február 28-án jogerőre emelkedett. A fizetési meghagyást az indítványozó édesanyja vette át, aki azonban demenciában szenvedett, és az indítványozó a vele szemben lefolytatott eljárásról a 2015. szeptember 14-én kelt végrehajtói határozat alapján szerzett tudomást.
- [3] Az indítványozó perújítás iránti kérelemmel fordult a Siófoki Járásbírósághoz. Ezt a kérelmet arra alapította, hogy a fizetési meghagyást önhibáján kívül nem vette át, ugyanis ő házon kívül tartózkodott (munkát keresett), édesanyja pedig betegsége következtében nem tájékoztatta őt a hivatalos irat érkezéséről. Az indítványozó előadta továbbá, hogy a Zrt.-vel kötött szállítási keretszerződést ő kizárólag a Kft. ügyvezetőjének minőségében írta alá, aláírásával kizárólag a Kft. nevében vállalt kötelezettségeket, amelyeknek teljesítésére ő mint magán-személy nem kötelezhető.
- [4] A Siófoki Járásbíróság végzésével elutasította az indítványozó perújítás iránti kérelmét. Döntését a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezéseire alapította. Álláspontja szerint az indítványozó kötelezettsége volt megfelelően gondoskodni a postai küldemények átvételéről, ha úgy látta, hogy édesanyja erre egészségi állapota miatt nem képes megfelelően. Ennek elmulasztása az indítványozót terheli, ezért nem tekinthető a Pp. 260. § (2) bekezdése szerinti, a korábbi eljárásban a fél hibáján kívül nem érvényesíthető ténynek, bizonyítéknak vagy határozatnak.
- [5] Az indítványozó fellebbezése nyomán a Kaposvári Törvényszék végzésével helybenhagyta a Siófoki Járásbíróság végzését. Az indokolásban kifejtette: noha az indítványozó által benyújtott orvosi iratok igazolják édesanyja időskori demenciájának fennállását, annak mértékéről nem tesznek említést. Az eset körülményeire tekintettel – a kezelőorvosok megfelelően tudtak kommunikálni a beteggel, és az egyik orvosi irat nem sokkal a kézbesítés időpontja előtt készült – az indítványozó hibája, hogy nem gondoskodott megfelelően a postai küldemények átvételéről. A Kaposvári Törvényszék továbbá annyival pontosította az elsőfokú végzést, hogy a perújítás iránti kérelem mint érdemi tárgyalásra alkalmatlan került elutasításra.
- [6] 2. Az indítványozó ezek után nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz hiánypótlással utóbb kiegészített alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti alapvető jogának sérelmét állítja, és a jogerős végzést az elsőfokú végzésre kiterjedően kéri megsemmisíteni. Panaszában előadja, hogy az eljárás bíróságok a Pp. rendelkezéseit megsértve jártak el akkor, amikor perújítás iránti kérelmét kizárólag a kézbesítés szabályszerű megtörténtére tekintettel utasították el. Ennek során ugyanis álláspontja szerint megsértették a kontradiktórius eljárás követelményét, valamint az indokolt bírói döntéshez való jogot, mert nem vizsgálták az eljárás tárgyát képező követelés létrejöttét, illetve azt sem, hogy az indítványozó a fizetési meghagyásos eljárás kezdeményezőjével jogviszonyban áll-e vagy sem. Az indítványozó előadása szerint az eljárás bíróságok nem tették lehetővé számára, hogy nyilatkozatával vitassa az ellenfél követelését, továbbá azt sem, hogy megismerhesse az általa át nem vett fizetési meghagyás tartalmát.

- [7] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [8] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [9] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állította panaszában, és a sérelem megvalósulását abban látta, hogy a bíróságok nem tettek kellően eleget indokolási kötelezettségüknek, illetve elmulasztották bizonyítási kötelezettségüket, mert nem adtak helyt az indítványozó bizonyítási indítványainak. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének részét képező indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát kifejtve azt az alkotmányos követelményt támasztotta a bíróságokkal szemben, hogy azok „a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be”, fenntartva, hogy az egyedi ügy összes körülményének függvénye, mikor kellően részletes az indokolás. Ez egyfelől nem jelenti azt, hogy a bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné, az azonban feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot {lásd mindehhez: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak és így az arra alapított alkotmányjogi panaszok nyomán történő alkotmányossági vizsgálatnak korlátját jelenti, hogy az Alkotmánybíróság nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban megszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [10] A jelen ügyben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan alkotmányjogilag értékelhető érvelést, amely valószínűsítene az Abtv. 29. §-ában foglaltakat. Nem merült fel indok arra, hogy az Alkotmánybíróság a rendes bíróságok hatáskörébe beavatkozva felülbírálja a Kaposvári Törvényszéknek, illetve a Siófoki Járásbíróságnak azt az álláspontját, miszerint a perújítás iránti kérelemben mindenekelőtt azt kell eldönteni, hogy a kérelem alkalmas-e az érdemi tárgyalásra. Az eljáró bíróságok számot adtak a kérelem elutasításának indokairól, vagyis arról, hogy a Pp. irányadó előírásainak megfelelően miért nem az indítványozó hibáján kívüli ok a fizetési meghagyás átvételének elmulasztása, az indítvány pedig csupán a rendes bíróságokra tartozó jogi érveléssel igyekszik megfordítani az eljárás eredményét. Ez azonban nem alkotmányjogi szempont, ezért nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét {vö. pl. 3147/2017. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [21]–[23]}.
- [11] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek miatt az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2018. február 13.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1297/2017.

